

Some find God
Others never change
A few meets Godot

WAITING FOR LIFE

A documentary by
STAFFAN JULÉN

Featuring
DONALD "TWIN" JAMES
REGINALD "HAPPY" WILSON
JAN JÖNSON

EDITOR JOHAN LÖFSTEDT CINEMATOGRAPHY TEITUR ARDAL
GRAPHIC DESIGN STUDIO LILJEMÄRKER GRADE MATS HJELM
SOUND DESIGN TOM DEANE PRODUCED BY JOHAN SETH,
DANIEL PYNNÖNEN, STAFFAN JULÉN & MAGNUS GERTTEN
COMMISSIONING EDITOR SVT ANNELI KUSTFÄLT
COMMISSIONING EDITOR FILM I SKÅNE LISA NYED

OVERCOAT

PICKYPICTURES

RIKSTOLVAN FILM

svt
Auto Images AB

svt

yle

film i skåne

Svensk dokumentärfilm skapar diskussion om gängkriminalitet och straffrätt i Riksdagen

Staffan Juléns dokumentärfilm *Waiting for Life* – som följer två före detta livstidsdömda amerikanska gängmedlemmar – får i slutet av september USA-premiär med efterföljande turné och visning bland annat för internerna på San Quentin-fängelset. Filmen blir nu utgångspunkten för en serie visningar och paneldiskussioner där svensk och amerikansk kriminalpolitik jämförs. Efter USA följer dess två huvudkaraktärer, Twin och Happy, med på en turné i Sverige som startar i Riksdagen den 3 oktober, mitt under den intensiva samhällsdebatten om hårdare straff och sänkt straffålder i Sverige. Frågan som ställs är om Sverige är på väg att upprepa ett misstag som USA kämpat i årtionden för att komma till rätta med?

I en tid där Sverige drabbats av en aldrig tidigare skådad våldsvåg med skjutningar höjs allt fler röster för längre fängelsestraff och sänkt straffålder. En situation som ger ekan av de gängkrig som utspelade sig i Los Angeles på 70- och 80-talet. Det amerikanska rättsväsendets lösning blev att införa extremt stränga straff för unga gängkriminella – en strategi som i efterhand bedömts som kontraproduktiv.

USA och Sverige befinner sig idag på motsatt kurs vad gäller straffrättspolitik. USA har med internationella mått mätt en stor fängelsepopulation. En statistik man aktivt försöker minska eftersom långa fängelsestraff sett som rehabilitering visat sig fungera dåligt. I Sverige har den nuvarande regeringen samtidigt aviserat att antalet fängelseplatser ska öka från 9 000 till 27 000 inom tio år – en ökning på 200%.

I ett samhälle där kriminalpolitiken står i centrum av samhällsdebatten vill politiker gärna höja straffen. Det farliga med att börja öka straffen är emellertid att det är mycket svårt att sluta. Få politiker med självbevaringsdrift är beredda att gå ut och säga att straffen är för hårda. Det är detta som är den stora faran med nuvarande svensk politik. I USA tog det 50 år innan straffskärpningskarusellen började minska farten.

– Jerzy Sarnecki

Professor emeritus i kriminologi, Institutet för framtidsstudier

Människor som arbetar med de här frågorna i USA är extremt förvånade över vart vi i Sverige är på väg.

– Staffan Julén

Regissör och konstnärlig forskare
(DN 2024-07-17)

Visningar och panelsamtal

Dokumentärfilmen *Waiting for Life* följer två före detta livstidsfångar som mot förmodan rehabiliterades och fick sina straff tidsbestämda efter att ha deltagit i ett kulturellt aktivitetsprogram. Under en serie visningar i Sverige och USA skapas rum för diskussion och debatt om straffpolitik mellan svenska och amerikanska forskare, experter och beslutsfattare.

Tematiken kretsar kring hur Sveriges föreslagna lösning på dagens gängproblematik till stor del upprepar USA:s strategi från 1970- och 80-talet. Samtidigt undersöks hur möten med estetiska och intellektuella värden som kultur kan skapa oväntat grundläggande förändring hos de intagna.

Deltar gör Sveriges ledande experter på gängkriminalitet, professorerna Amir Rostami professor och Jerzy Sarnecki, vid Institutet för framtidsstudier tillsammans med Camila Salazar Atías, expert på våldsbejakande miljöer från Fryshuset. Med som förstahandsvittnen är också filmens huvudpersoner Twin och Happy, Staffan Julén, regissören som dokumenterat deras liv, samt Jan Jönson, regissör av teaterföreställningen på San Quentin 1988.

Filmen har USA-premiär i Los Angeles på Laemle Monica Film Center under andra halvan av september och visas sedan med efterföljande diskussion och ett Community center i Watts, UC Berkeley School of Law, San Quentin Rehabilitation Center (Fd State Prison), California Film Institute samt UC Berkeley Art Museum.

Filmen med efterföljande samtal kommer även visas på ett antal svenska institutioner med start i Riksdagen den 3 oktober. Därefter följer visning och diskussion på Claragården, Stigby SIS-hem samt Tysslinge SIS-hem.

En lista på öppna svenska visningar återfinns längst ner på nästkommande sida.

Om filmen *Waiting for Life*

Två veteraner från ökända San Quentin-fängelset, "Twin" och "Happy", upplever ett möte med kulturen som för alltid kommer att förändra deras liv när de något motvilligt blir castade i fängelsets teaterproduktion av "I väntan på Godot". I en värld som präglas av dagligt våld och en total avsaknad av frihet så blir den årslånga produktionen en isolerad plats för kontemplation och självreflektion. Steget till scenen är inte så långt som de först anade; deras uppväxt inom en gängmiljö har redan lagt grunden för en naturlig form av skådespeleri - men i roller som de själva inte har fått välja, och som i förlängningen ledde till deras 30-åriga fängelsedomar.

I dokumentären får vi följa Twin och Happy under det första året i frihet efter deras 32- respektive 34-åriga vistelser i fängelset, med tillbakablickar till tiden då de arbetade med "I väntan på Godot" under 1989. Fokus ligger på hur kulturellt engagemang och meningsfullt innehåll som en del av sitt fängelsestraff kan bidra till att förändra tillvaron och i förlängningen möjligheten till återinträde i samhället.

Trailer

<https://vimeo.com/555870960/b1a94aaf43?share=copy>

Filmen

<https://vimeo.com/819174938/7967b5c7de?share=copy>

4C – Forskarkonsortium för studier om kriminella samarbeten i Sverige

<https://www.iffs.se/en/research/research-projects/4c-the-swedish-consortium-for-the-study-of-contemporary-criminal-collaboration/>

Amir Rostamis sommarprat 2024

<https://sverigesradio.se/avsnitt/amir-rostami-sommarprat-2024>

Nedladdningsbara pressbilder och trailer

<https://www.dropbox.com/scl/fo/tm5ybk9qggy2tbvnt9xj0/AJNcrNL1CpzL8YDhmUXucl?rlkey=1u5072dng9kum2kx1zdv37oai&e=1&dl=0>

Orionteatern, Stockholm

Datum: 7 oktober 2024

Tid: 19:00 (dörrarna öppnar 18:30)

Deltagare (Q&A efter): Staffan Julén (moderator), Jerzy Sarnecki, Donald "Twin" James, Reginald "Happy" Wilson, Jan Jönson

Göteborgs stadsteater, Göteborg

Datum: 8 oktober 2024

Tid: kl 19 – 21

Deltagare (Q&A efter): Staffan Julén (moderator) Donald "Twin" James, Reginald "Happy" Wilson, Jan Jönson

Gummifabriken (biograf), Värnamo

Datum: 9 oktober 2024

Tid: kväll

Deltagare (Q&A efter): Staffan Julén (moderator), Donald "Twin" James, Reginald "Happy" Wilson, Jan Jönson

Regissören Staffan Julén och samtliga medverkande är tillgängliga för intervjuer och samtal.

Kontakt: staffan.julen@iffs.se | +46 73-509 92 15

Turné och event är initierade och leds av Staffan Julén på Institutet för framtidsstudier (IFFS) och organiseras av IFFS, Sveriges generalkonsulat i San Fransisco, Sveriges ambassad i Washington med stöd från Barbro Osher Pro Suecia Foundation, Kulturrådet samt forskningsprojektet 4C – Forskarkonsortium för studier om kriminella samarbeten i Sverige vid IFFS.